

Bruxelles, 18 aprilie 2018
(OR. en)

8110/18
ADD 3

JAI 323
COPEN 104
CYBER 66
DROIPEN 53
JAIEX 27
ENFOPOL 171
TELECOM 94
DAPIX 106
EJUSTICE 27
MI 269
IA 101
CODEC 577

PROPUNERE

Sursă:	Secretar general al Comisiei Europene, sub semnătura dlui Jordi AYET PUIGARNAU, director
Data primirii:	18 aprilie 2018
Destinatar:	DI Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, Secretarul General al Consiliului Uniunii Europene
Nr. doc. Csie:	SWD(2018) 119 final
Subiect:	DOCUMENT DE LUCRU AL SERVICIILOR COMISIEI REZUMATUL EVALUĂRII IMPACTULUI care însoțește documentul Propunere de regulament al Parlamentului European și al Consiliului privind ordinele europene de divulgare și de păstrare a probelor electronice în materie penală și Propunere de directivă a Parlamentului European și a Consiliului de stabilire a unor norme armonizate privind desemnarea reprezentanților legali în scopul obținerii de probe în cadrul procedurilor penale

În anexă, se pune la dispoziția delegațiilor documentul SWD(2018) 119 final.

Anexă: SWD(2018) 119 final

Strasbourg, 17.4.2018
SWD(2018) 119 final

DOCUMENT DE LUCRU AL SERVICIILOR COMISIEI

REZUMATUL EVALUĂRII IMPACTULUI

care însoțește documentul

Propunere de regulament al Parlamentului European și al Consiliului privind ordinele europene de divulgare și de păstrare a probelor electronice în materie penală

și

Propunere de directivă a Parlamentului European și a Consiliului de stabilire a unor norme armonizate privind desemnarea reprezentanților legali în scopul obținerii de probe în cadrul procedurilor penale

{COM(2018) 225 final} - {COM(2018) 226 final} - {SWD(2018) 118 final}

Fișă rezumat
Evaluarea impactului pentru o propunere privind îmbunătățirea accesului transfrontalier la probe electronice în materie penală
A. Necesitatea de a acționa
Care este problema și de ce este o problemă la nivelul UE?
Dificultățile în ceea ce privește accesul transfrontalier la probe electronice afectează în prezent eficacitatea anchetării și urmăririi penale a infracțiunilor în UE. Există un deficit de eficacitate în ceea ce privește cooperarea judiciară dintre autoritățile publice, cooperarea directă dintre autoritățile publice și prestatorii de servicii, precum și în ceea ce privește accesul direct al autorităților publice la probe electronice. Ca urmare, anchetele ajung în impas, infracțiunile rămân nepedepsite, victimele sunt mai puțin protejate, iar cetățenii UE se simt mai puțin în siguranță. Evaluarea impactului identifică trei probleme: 1. În cadrul procedurilor de cooperare judiciară existente accesul transfrontalier la probele electronice ia prea mult timp, fapt care diminuează eficacitatea anchetelor și urmăririi penale. 2. Ineficiențele cooperării public-privat dintre prestatorii de servicii și autoritățile publice pot afecta eficacitatea anchetelor și a urmăririi penale. 3. Deficiențele în materie de stabilire a competenței pot afecta eficacitatea anchetelor și a urmăririi penale la nivel transfrontalier.
Care sunt obiectivele care trebuie atinse?
Obiectivul general este de a asigura o anchetare și urmărire penală eficace a infracțiunilor în UE prin îmbunătățirea accesului transfrontalier la probe electronice prin intensificarea cooperării judiciare în materie penală și printr-o apropiere a normelor și procedurilor. Există trei obiective specifice: 1. reducerea termenelor de accesare transfrontalieră a probelor electronice; 2. asigurarea accesului transfrontalier la probe electronice în cazul în care acesta nu este disponibil în mod curent; 3. îmbunătățirea securității juridice, a protecției drepturilor fundamentale, a transparenței și a asumării răspunderii.
Care este valoarea adăugată a acțiunii la nivelul UE (subsidiaritate)?
Deoarece această inițiativă implică aspecte transfrontaliere, problemele în cauză nu pot fi rezolvate de fiecare țară din UE în mod individual. În plus, dată fiind diversitatea de abordări legale, numărul domeniilor de politică vizate (securitate, dreptul penal, drepturile fundamentale, inclusiv protecția datelor, aspecte economice) și gama largă de părți interesate, UE este cel mai potrivit nivel pentru soluționarea problemelor identificate. Acțiunea la nivelul UE facilitează, de asemenea, cooperarea cu țările terțe, în special cu SUA; acest lucru este important, întrucât accesul la probe electronice la nivel internațional în afara granițelor UE este necesar în mod frecvent.
B. Soluții
Care sunt opțiunile disponibile pentru atingerea obiectivelor? Există o opțiune preferată? Dacă nu, care este motivul?
Opțiunea A: acțiune nelegislativă (și anume, măsuri practice pentru îmbunătățirea cooperării judiciare dintre autoritățile publice și intensificarea cooperării directe dintre autoritățile publice și prestatorii de servicii) Opțiunea B: opțiunea A + acorduri internaționale Opțiunea C: opțiunea B + legislație privind cooperarea directă (ordinul european de divulgare + acces la bazele de date) Opțiunea D: opțiunea C + legislație privind accesul direct A fost preferată opțiunea D, atât din punct de vedere calitativ, cât și din punctul de vedere al costurilor și beneficiilor.

Care sunt punctele de vedere ale diferitelor părți interesate implicate? Care sunt susținătorii fiecărei opțiuni? Au avut loc consultări ample ale părților interesate, care au durat peste 18 luni. Autoritățile publice din țările UE au evidențiat următoarele aspecte principale: perioada necesară pentru a prelucra o cerere, lipsa unei cooperări fiabile cu prestatorii de servicii, lipsa de transparență și, pentru măsuri de investigare, insecuritatea juridică cu privire la competență. Prestatorii de servicii și unele organizații ale societății civile au afirmat că securitatea juridică a fost esențială pentru a permite cooperarea directă cu autoritățile publice și că trebuie să fie evitate conflictele de legi. Unele organizații ale societății civile s-au opus legislației la nivelul UE privind cooperarea directă, preferând în schimb îmbunătățirea procedurilor de asistență judiciară reciprocă.
C. Impactul opțiunii preferate
Care sunt avantajele opțiunii preferate (dacă există, în plus față de principalele avantaje)? Se preconizează că inițiativa va spori eficiența și eficacitatea anchetelor și urmării penale, va îmbunătăți transparența și asumarea răspunderii, va garanta respectarea drepturilor fundamentale și va promova încrederea în piața unică digitală prin îmbunătățirea securității și reducerea percepției de impunitate pentru infracțiunile comise asupra dispozitivelor conectate în rețea sau prin intermediul acestora.
Care sunt costurile opțiunii preferate (dacă există, în plus față de costurile principale)? Costurile sunt administrative și rezultă din transpunerea și asigurarea aplicării opțiunii preferate de către țările UE și din respectarea acesteia de către prestatorii de servicii: • Costurile punctuale sunt estimate la 3,3 milioane EUR pentru statele UE și la 1,7 milioane EUR pentru prestatorii de servicii. • Opțiunea preferată nu va introduce niciun cost recurent. Dimpotrivă, aceasta va genera economii recurente estimate la peste 7,1 milioane EUR anual pentru statele membre și la peste 4,3 milioane EUR anual pentru prestatorii de servicii.
Care sunt impacturile asupra IMM-urilor și asupra competitivității? Securitatea juridică și standardizarea procedurilor, care ar reduce sarcina administrativă și ar favoriza competitivitatea, ar trebui să aibă un impact pozitiv asupra IMM-urilor.
Va exista un impact semnificativ asupra bugetelor și asupra administrațiilor naționale? Se preconizează că opțiunea preferată va avea costuri inițiale de implementare, care ar urma să fie compensate pe termen lung de economiile privind costurile recurente. Autoritățile naționale ar trebui să se adapteze la noile proceduri și să urmeze cursuri de formare. Cu toate acestea, pe termen lung, autoritățile ar trebui să resimtă beneficiile generate de raționalizare și centralizare, de formarea suplimentară și de cadrul juridic clar de reglementare a cererilor de acces la date, fapt care ar trebui să genereze câștiguri în materie de eficiență. De asemenea, întrucât opțiunea preferată ar determina o scădere a presiunii exercitate asupra canalelor de cooperare judiciară, ar trebui să existe o scădere a numărului de cereri pe care țările trebuie să le prelucreze.
Vor exista și alte efecte semnificative? Prestatorii de servicii ar trebui să se adapteze la un nou cadru legislativ prin introducerea de noi proceduri, formarea personalului și, eventual, numirea unui reprezentant legal. Punerea în aplicare a măsurilor la nivel practic, deși nu este obligatorie, va genera anumite costuri. Prestatorii de servicii s-ar putea confrunta cu mai multe cereri, fapt ce va determina creșterea costurilor de asigurare a conformității. Pe de altă parte, un cadru armonizat ar putea reduce sarcina asupra acelor prestatori care răspund în mod curent cererilor de date nelegate de conținut, pe care trebuie să le evalueze în conformitate cu diferitele legislații din toate statele membre. Mai multe anchete eficace care presupun accesul transfrontalier la probe electronice ar conduce la un impact social pozitiv, inclusiv la o posibilă reducere a infracționalității printr-un efect de descurajare sporit. Opțiunea preferată cuprinde suficiente garanții pentru a se asigura că măsurile pe care le conține sunt pe deplin compatibile cu drepturile fundamentale. Nu s-a detectat niciun impact semnificativ asupra mediului.

Proportionalitate?
Opțiunea preferată ar introduce norme și proceduri de îmbunătățire a accesului transfrontalier la probele electronice pentru autoritățile judiciare naționale, cu clauze explicite de protecție, pe baza necesității și a proportionalității. Aceasta nu ar impune obligații disproporționate pentru sectorul privat (inclusiv IMM-urile) sau persoanele fizice. Mai degrabă ar introduce o serie de măsuri preconizate a produce beneficii materiale substanțiale și intangibile. Opțiunea preferată nu depășește ceea ce este necesar pentru a rezolva problema inițială și îndeplinește obiectivele stabilite ale inițiativei UE.
D. Măsuri subsecvente
Când va fi revizuită politica?
Comisia ar trebui să reexamineze punerea în aplicare a inițiativei pentru a evalua dacă au fost îndeplinite obiectivele de politică. Această evaluare ar trebui să aibă loc la 5 ani după termenul de punere în aplicare a actului legislativ, asigurându-se astfel un interval de timp suficient pentru realizarea unei evaluări temeinice a legislației și practicii în toate țările membre participante.